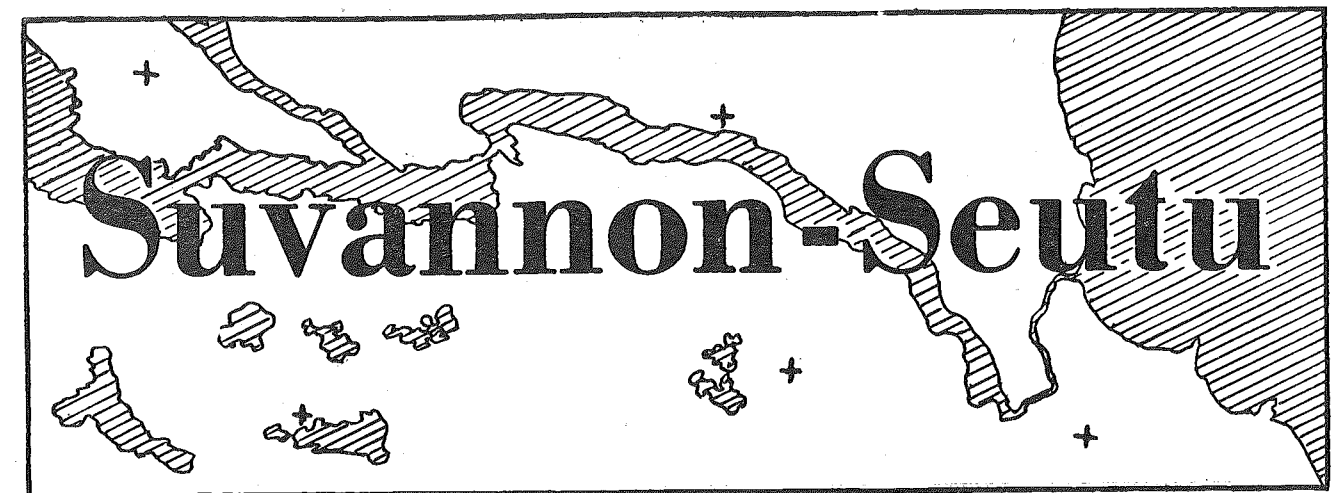

N:o 5 LOKAKUU

Suvanto-Säätiön julkaisema aikakauslehti.

1962

Päätoimittaja Santeri Ollikainen

Joululaulu

Kirj. Siimon

Syntyi lapsi suuri.
Ei sitä muodolleen,
vaan uskon alkijuuri
hän oli omilleen.

Häntä Juudan kansa vielä
ei tahdo tunnustaa.
Saman testamentin tiellä
on nyt, kuin vanhastaan.

Vaan kaikki ristikansa
käy jouluseimen luo
ja kukin kohdallansa
lahjansa parhaan tuo.

Ei lahjat sellaisia
kuin käsin koitellaan.
Ne on uskon nektaria,
jolla sielut voidellaan.

Ihme ja ihmeitten tutkijat

Jeesuksen syntymä on raamatullinen ihme ja ihmeitten ihme sinänsä, aikakirjainkin valossa ja sen valossa, mitä tämän ihmepahtuman ympärillä tapahtui — silloin.

Meille usein herää ajatus: oliko tähän maailmaankaan (vielä) eräiden herkkähenkisten ihmisten ja taivaallisten välinen kosketus niin läheinen, että sieltä ylhäältä he saivat välittömästi kielot ja käskyt, sekä ohjeet? Vanhasta testamentistahan olemme lukeneet profeetoista, joilla oli yhteys Korkeimpaan ja häneltä he saivat tietolahjansa, ennustamisen lahjat.

Maria sai tämän suuren uutisen enkeliltä, uutisen, että hän oli valittu Vapahtajan äidiksi. Kun Joosef joutui epäilyksen valtaan kihlattunsa suhteen, niin enkeli ilmestyi ja valaisi hänelle tilanteen Jumalallisen alun ja tarkoituksen. Samalla enkeli selitti: »Tämä kaikki on tapahtunut, että kävisi toteen, mitä on ennustettu profeettain kautta.»

Tähtitiede oli siihen aikaan tavallaan korkealle kehittynyt, niissä muodoissa ja niiden puutteellisten välineiden tason huomioonottaen, mutta tietoa ja tiedettä se oli kuitenkin. Vasta 1540 luvulla Kopernikus ratkaisi maan kiertokulun ja tähtien radat tieteellisesti, mutta tuntuu kuin häneltä olisi jäänyt kykyjensä ulkopuolelle kokonaan se tietous, mikä vanhan ajan tähtitieteilijöillä oli keskeisin kysymys. Se näet, että tähdillä (tähdissä) on voimia, ennusmerkkejä antamaan maailman tapahtumiin. Nykyajan tiede tosin nauraa tällaiselle, mutta kuinka on, sanotaan, sadan vuoden kuluuttua? Juuri viimeksikuluneina vuosina on löydetty avaruudesta

uusia aineksia, todettu siellä esiintyviä ennentuntemattomia vaikutteita, mutta ollaan tällä alalla kenties vasta ensimmäisissä aakkosissa.

Raamatussa sanotaan: »Kun Jeesus oli syntynyt Juudean Beetlehemissä, niin katso tietäjiä tuli itäisiltä mailta Jerusalemiin. He sanoivat: Missä on äsken syntynyt juutalaisten kuningas? Me näimme hänen tähtensä itäisillä mailta ja olemme tulleet häntä kumartamaan.» Kun Herodes kuuli sen, kääntyi hän oman maansa ylipappien ja kirjanoppineiden puoleen saadakseen tietää, kilpailijansa (kuten luuli) synnyinpai-kan, nämä tiesivät profeettain ennustusten nojalla paikallistaa Jeesuksen syntymätilan. »Juudean Beetlehemissä», sanoivat he. »Sillä näin on kirjoitettu.»

Tähti vielä johdatti itämaan tietäjiä aivan täsmälleen siihen paikkaan, mistä Jeesulapsi löytyi. Mikä oli tällaisen tähtitieteen perustana? Oliko se lainkaan niin alkeellista, kuin nykyajan tiede niin väheksyen ajattelee?

»Kun tietäjät olivat löytäneet lapsen ja Marian hänen äitinsä, niin lankesivat he maahan ja kumarsivat häntä.» Tietäjät siis kohtelivat Jeesus-lasta kuin suurta ja mahtavaa hallitsijaa. Heidän sisimmässään oli tieto, tahi ainakin aavistus, mikä tästä lapsesta oli tuleva.

Matteuksen kertomus jatkuu: »He avasivat aarteensa ja antoivat hänelle lahjoja, kultaa, suitsuketta ja mirhamia. Jumala kielsi heitä unessa palaamasta Herodeksen tykö ja he menivät toista tietä takaisin omaan maahansa.»

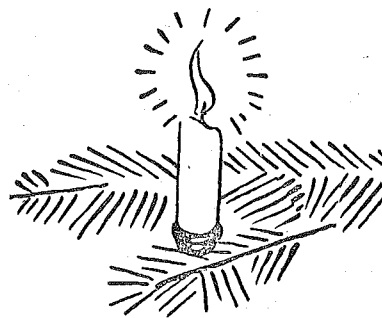
Niin Herodeshan oli pyytänyt tietäjiä tuomaan hänelle tiedon lapsen olinpaikasta, että hänkin

voisi mennä lasta kumartamaan ja rukoilemaan. Kertomuksen jatkuessa näemme, minkälaista kumarrusretkeä Herodes tarkoitti, kun hän käski surmaamaan kaikki kaksivuotiset tahi sitä nuoremmat poikalapset Beetlehemistä ja sen ympäristöstä.

Edelleen näemme Matteuksen kirjoituksesta, että Jumala toimii aikanaan. Herran enkeli ilmestyi Joosefille unessa ja kehoitti häntä pakenemaan perheineensä Egyptiin, sillä ilman tätä Jumalallista kehoitusta hän ei olisi tietänyt vaarasta mitään, vaan elelyt Beetlehemissä kaikessa rauhasa ja mikä olisi ollut eläessä, sillä toivathan itämaan tietäjät runsaasti kultaaakin lahjaksi. Tässäkin oli Jumalan suunnitelma. Olihan Joosef köyhä rakennusmies ja ilman tätä tietäjiäin rabalahjaa olisi hänen perheineen ollut vaikea tulla vieraassa maassa toimeen, mutta toimeentuloon tarvittava pääoma hänelle järjestettiin tarpeeksi hyvissä ajoin.

Me vietämme joulupäivää Jeesuksen syntymän muistopäivänä, mutta välillä ehkä unohtamme sen päivän todellisen merkityksen kristikansalle ja koko maailmalle. Tämä on niin suuri päivä, että sen tulisi olla mielessämme ja johtotähtenä jokaisena elämämme päivänä.

Siimon.

Ahon reunalta

Enpä istunutkaan nyt ja aatoksiani aatellut ahon reunalla, vaan Petäjärven Nuorisoseuran 60-vuotisjuhlakokouksen puheenjohtajana. On jo aikaisemmin tässäkin lehdessä kerrottu, että se pidettiin Vesilahden Nuorisoseuran talossa ja ei kait ole tarvis tarkemmin aikaakaan määritellä.

Niin, aikaa — — —. Sitä tulin ajatelleeksi siinä istuessani. Muistinkin tarkoin, miten silloin nuorena poikana, jännityksestä punoittaen, istuin ensikerran tämän seuran vuosikokouksen puheenjohtajana ja taaskin kulkeutuivat aatokseni aikaan, laskien vuosia. Vuosikymmeniä niistä kertyikin. Mistä sinä aika tulet, mihin menet? Olet kulluttanut meitä mukana, jättänyt omat merkkisi jokaisesta vuosikymmenestä, piirron kaksi kasvohimme. Mihin kaikkeen meissä olet osannutkin laittaa merkkisi, selvänä ne kertovat ja kuvastavat ajan kulkua, sen tunnen nyt ja näen.

Siinä he istuvat, samat neitokset ja pojat! — — — Aika, et ole kaikkea meiltä voinutkaan viedä, tahi muuttaa, muistot ovat jääneet. Ne siintävät kirkkaina keväisinä kuvina, kuin nuoruus itse. Kun Santeri Ollikainen alkaa kertoa muistoja menneiltä vuosilta, hänelle ominaisen leppoisan huumorin värittämänä, laskeutuu muistojen lempeä hengetär yli salin. Se koskettaa keveästi jokaisen olkapäähän, ja kuiskaa muistatko kukkia kesäisiltä niityiltä? Minä muistin. Muistin miltei jokaisen teidän tarinanne, miten soi nauru ja laulu, miten yhtyivät katseet, käsi tavoitti käden. Kun tanssin lopulla soi »viimeinen valssi», olipa se »Syysunelmia», tahi »Kielon jäähyväiset», niin tunsin, miten rintaan tulvi jonkinlaista mukavaa onnellisuutta. Noiden äskeitä sävelten vie-

Kiitoskirje Punkalaitumelta

Kirj. A. A.

Vanhemman polven sakkolalaisien hyvin tuntema Riikosen täti haluaa kiittää kaikkia, jotka muistivat häntä 90-vuotispäivänään. Täti ei jaksakaan enään itse kirjoittaa, joten teen sen hänen puolestaan. Hän on hyvin iloinen ja onnellinen, kun entiset oppilaat, ystävät ja naapurit muistivat vielä vanhaa opettajaa. Kaksi vuotta on hän ollut niin sairaana, että ei pääse enään kirkkoon, ei jaksakaan lukea, ei soi laulu, kuten ennen. Ei yhtään pääse kävelemään.

Luin tädille kaikki sähkösanomat, adressit, kirjeet ja kortit, jotka tänne kotiimme saapuivat, monet hyvinkin kaukaa.

Kyllä hän muisti vielä: Koiraset, Kekit, Revot, Pitkäset, Laamaset, Kurikat ym. Muisti vielä sen rotinareissunkin siellä Savi-ojan Käkällä, josta Väinö Pitkän Keuruulta kirjoitti.

Syntymäpäivän vietto oli hyvin kodikas ja juhlallinen. Jo

lä korvissa soidessa, lähdettiin ulos ja elämään, kukin kohdallansa. Ajatuksissa nuoruuden uljas usko, elämän usko, usko rakkautteen ja onneen. Siellä se onnetar monelle jo hymysikin kesäyön lempeässä hämyssä....

Ja taas tuli mieleen aika. Se on vienyt jo monelta hänet, jonka kanssa tuossa illanhämyssä käsi-kädessä alkoi ja myöskin jatkui yhteiskulku läpi elämäntien. Saat-taja, tahi saatettava, on saapunut lopullisen määränsä päähän ennen toista. Sinä istut nyt yksin ja muistojen kukille laskeutuu surunvoittainen aatos. Silloin alkaneen mielessä soida tuollaista, kuin eräs V. A. Koskenniemen säe: »Yksin sä ihminen oot, yksin sä syntynyt oot, yksin sä lähtevä oot.»

Hyvää joulua!

Viki.

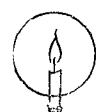
aamuhämärissä tuli tämän maapaikan entinen omistaja kukkien kera onnittelemaan. Sitten kävi sosiaalilautakunnan puheenjohtaja tervehtimässä. Seuraavana saapui Lapinlahden Marttojen lähetystö suuri kukkakimppu mukanaan, sekä monta entistä ja uutta ystävää, myös naapureita. Oli liikuttavaa seurata sivusta, kun vanha, pieni, harmaapä mummomeni tätiä onnittelemaan kimppu marraskuun ruusuja kädessään ja kysyi: »Tuntuuks opettaja minnuu?» Opettaja katsoi jonkin aikaa ja silmät kyynelten sanoit: »Sie uot Emilia Laplahest. Etupenkis istuit.» Opettaja ja oppilas itkivät. Vanhat muistot herksitivät mielet.

Laulettiin virsiä ja hengellisiä lauluja. Kirkkoherra Kanerva puhui kauniisti opettajan ja kasvattajan tehtävästä, vakuuttaen, että kyllä Isä kantaa lapsensa perille pitkän, vaivalloisen matkan jälkeen.

Liikuttuneina kuunneltiin kanttori Siivosen esittämää: »Rak-kahin Jeesus, miks viivyt sä vielä....»

Oli juhlallista kuin kirkossa, kuin taivas olisi lähestynyt maata. Vanha harmaantunut ja väsynyt vaeltaja risti nöyränä vapi-sevat sormet, otti Herran Pyhän Ehtoollisen. — — — Ei ollut enään opettajaa, oppilas oli vain, hartaana ja hiljaisena kuin pieni koulutytty, Suuren Koulumes-tarin edessä.

Lauluun: »Kiitos sulle Jumalani» päätettiin syntymäpäivät. Marraskuun päivän jo hämärtyessä juotiin lähtökahvit ja niin vieraat lähtivät. Täti jäi lepäämään kukkien keskelle. Taivaan Isä tietää matkan pituuden ja vuosien määrän. On turvallista elää tietoisena, että Herra ei unhoita kaipaavaa lastaan.

Pikku-Pekan joulukirkko

Kirj. Siimon.

Oli joulunalusviikko tuonnoin siellä kotoisessa Sakkolassa. Lunta oli jo suksi- ja kelkkakeliksi ja pohjoinen puhalteli hiljalleen, kuten kirkkaana pakkaspäivänä oli tavallista. Pihalla kirmaileville lapsille oli pakkasen loihittanut kasvoille terveen punan ja hyvin puheutuneina ei kylmä tehnyt kiusaa käsille eikä jaloille. Koko keskipäivä kului heiltä kuin siivillä, kelkkojensa ja suksiensa parissa.

Sisällä joulupaistoksia suunnittelevalle ja jo osittain aloittelevalle äidille, olikin mieluista, että lapset viihtyivät ulkona, eivätkä olleet kurkkimassa ja kyselemässä, mitä äiti tuosta tai tuosta tekee.

Joululehtiä oli tullut, kirkon ja kuusen kuvineen, mutta varsinkin enkelien piirroskuvat niissä kiinnittivät ja askarruttivat nuorimpien lasten mieltä.

Viisivuotias Pekka oli erikoisesti kiinnostunut eräästä hahmosta, jota äiti oli sanonut arkkienkeliiksi. Liukuillessaan kulkalla loivasti viettävän ison kiven muodostamassa mäessä, muistui Pekalle taas mieleen se joululehden arkkienkeli ja hän alkoi mietiskellä, missä sen saattaisi nähdä oikein luonnollisena, olisiko se kenties joulukirkossa?

Äidiltä täytyi lähteä tätä asiaa kysymään. Pekka juoksi sisälle ja jo ovelta hihkasi: »Äiti! missä se arkkienkeli on?» Äiti, joka istui juuri kahvia jauhamassa, katsahatti poikaan ja näki, että pienissä aivoissa on askarrellut suuri kysymys, saamatta ratkaisua, niin innokkaan kysyvästi nuo kirkkaat lapsen silmät äitiin katsoivat. Äidin ei ollut helppo vastata, sillä vastauksen tulisi olla paitsi oikea ja kysyjää tyydyttävä, myöskin

kysyjän kehittymättömään käsityskantaan sointuva. Lyhyen mietinnän jälkeen äiti vastasi: »Annetaan tämän asian olla siksi, kunnes kasvat suuremmaksi, sitten vähitellen selviää tämä, kuten muutkin sellaiset seikat, joihin kunkin kohdallaan on suoralta kädeltä vaikea lyhyesti vastata.» Pojan epäilevä ja tyytymätön ilme jäi äidin mieltä painamaan ja hän ratkaisi tilanteen muuttamalla osin puheenaihetta, sanoen: »Pekka viedään jouluna kirkkoon, siellä näet alttaritaulussa useita enkelin kuvia.»

Jouluaamuna ei Pekkaa nukuttanut, vaan heti kun valo syttyi pirtin lamppuun ja äiti alkoi lieden luona askarrella, poika alkoi nostella päätään ja kurkistella, joko siellä aikuiset ihmiset alkaivat varustella kirkkoonlähtöä. Tuhtihan se lähdön aikakin. Pekka puettiin matkan varalle lämpimästi ja vielä varattiin isän rahiturrkki rekeen, mikä toimi äidin ja isän jalkavälineenä, mutta suojeli samalla, ajoreen pohjalla hevosen eväsheinien päällä istuvaa Pekkaa, nenännyppykkää myöten, talvisen aamun kylmänviimalta, jota hevosen juoksuvahti entisestään lisäsi.

Kirkonmäellä oli jo paljon hevosia puihin ja puomeihin kiinnitettynä, kun Pekan isä sinne raudikonsa ajoi. Pitäjätuvan nurkalta, riukuaidan tolppaan hevosen kiinnitettiin. Isä laitteli vällyturkin mukavasti raudikon selkään lämmikkeeksi ja äiti alkoi sillä-aikaa Pekkaa kädestä pidellen hiljalleen kävellä loivaa mäkeä alas kirkolle. Heidän juuri ollessaan kirkkoaidan vierellä pomahti kellotornin iso kello kahdesti. Pekka oikein säpsähti ja puristi vaistomaisesti äitiä käsivarresta,

mutta kun suuren kellon sointiin liittyivät pienemmät, kauniilla, vienoisella lingerryksellä, niin se vaimensi lapsen sydämentykytyksen.

Samassa tuli jo isäkin mäkeä alas ja liittyi mukaan. Kolmisiin mentiin kirkkoon sisälle kynttilöillä valaistun eteisen läpi. Eteisessä oli yksi pieni joulukuusi, vaan kirkossa oli niitä useita ja oikea jättiläiskuusi, Pekan käsityksen mukaan, oli asetettu kirkon käytävien risteykseen.

Kirkko oli väkeä täynnä ja Pekan mieli olisi tehnyt parvekkeelle, varsinkin kun parvekkeen reunalle asetetut isot kynttilät lepatelivat, ikäänkuin olisivat sinne kutsuneet.

Tällöin oli kuitenkin pitäjän jokaisella kylällä omat nimikkopenkkinsä kirkossa ja taloilla vaikiintuneet paikat näissä penkeissä, joten Pekan isäkin pujotteli käytävillä seisovan nuorenväen läpi omaan nimikkopenkkiinsä. Tämäkin penkki oli niin täynnä, että vasta kun siinä istuvat vähän supistautuivat lähemmä toisiaan Pekan äiti ja isä siihen mahtuivat. Pekan paikka oli isän polvella.

Laulu ja urkujen soitto oli Pekasta ihmeellistä ja hän kummeksen kurkisteli, mistä sellainen ääni oikein oli lähtöisin, mikä urkusävelinä soi. Ihmettä oli kaikki muukin, mitä tänä jouluaamuna kirkossa tapahtui, sillä tämä kirkkomatka oli Pekan ensimmäinen. Heidän paikkansa oli kirkossa hiukanverran kulman takana, eikä alttaritaulukaan siihen näkynyt aivan kokonaan, mutta suurin osa siitä kuitenkin oli näkökulmassa. Jeesuksen taivaaseen astumista tämä taulu esitti ja Jeesus siinä näkyi, sekä muutamia pieniä en-

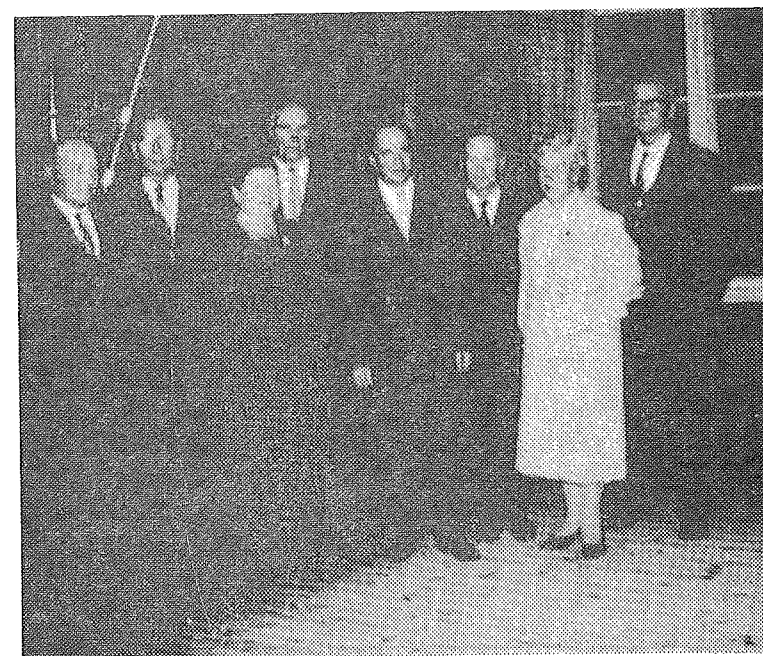
Vesilahden Karjalaseura 15 vuotias

Vesilahden Karjalaiset kokoon tuivat 15 v juhlaansa Narvan Seurorjentaloon viime sunnuntaina. Sateisesta säästä ja huonosta kelistä huolimatta kokoontui yleisöä salin täydeltä. Narvan Tähti nuorisoseuran soittokunta, Vilho Punkarin johtamana säesti lippulaulun, jonka aikana liput, Suomen lippu ja Vesilahden Karjalaseuran lippu, tuotiin sisälle. Tämän jälkeen laulettiin torvien säestyksellä Karjalaisten Laulu. Juhlayleisön lausui tervetulleeksi Yrjö

keleitä, mutta ei Pekan kaipaamaa arkkienkeliä, sellaista, kuin se hänen käsityksensä mukaisesti olisi pitänyt olla.

Pieneen päähän jäi kytemään ajatus: »Oliko arkkienkeli sittenkin taulun siinä osassa, jota ei nurkantakaa näkynyt.»

Pappi kävi alttarilla laulamassa ja luki siellä myös jotakin juhlaalista, jota Pekka ei oikein käsittänyt. Varsinkin se papin laulu oli hänestä kummallista, sillä se poikkesi kokonaan olemaisesti siitä ja niistä laulunrytmeistä, joita seurakunta urkujen säestyksellä lauloi. Papin lauluun vielä vastattiin. Silloin kun pappi nousi sellaiseen pyttyyn ja alkoi sieltä viittoilla käsillään ja puhua suuriäänisesti, niin Pekasta oli se niin hauskaa, että hän tyrskähti nauruun. Äiti kuitenkin vaimensi pojan naurun toruen: »Ei kirkossa kukaan saa nauraa!» Tätä asiaa Pekka ihmetteli. Kun on hauskaa jossakin, vaikka kirkossa, niin miksi ei saa ilmaista iloaan? Kirkossa oli paljon sellaista nähtyä ja kuultua, joista Pikku-Pekalle riitti ajattelemista koko joulunpyhiksi ja vielä pyhien jälkeenkin. Äidille oli usein asiaa, selitystä saamaan niihin havaintoihin, jotka jatkuvasti pojan mielikuvia askarruttivat.

Ansiomerkin saajat.

Raaska, todeten mm. että kuluneiden 15 v aikana Vesilahdella asuvat karjalaiset ovat rakentaneet uudet kodit ja saaneet elämän normaaliin uomiinsa, vaikka ajatukset usein ovat kulkeneetkin Karjalan mailla. Karjalainen väki ei halua olla katkera menetetyistä kotiseudusta ja kestetyistä kovista

ajoista. Haluamme tänään kiittää kohtaloa siitä että olot ovat niin-kin hyvät kuin me tänään tiedämme. Karjalainen väki Vesilahdella on pyrkinyt olemaan mukana paikallisissa yhdistyksissä ja seuroissa mahdollisuuksiensa mukaan ja kuuluuikin heitä melkein kaikkiin yhdistyksiin ja järjestöihin sekä

Tuomari Simo Härkönen puhuu.

kunnalliseen ja seurakunnalliseen elämään. Taloudellinen puoli on tyydyttävästi järjestyksessä. Kiipeimmin tarvittaisi nuorten mukanaoloa ja tärkeää olisi siirtää heille kaikki se tieto mikä meillä on Karjalasta ja jättää Karjalan asia heille tulevana aikoina ylläpidettäväksi.

Maanv. Viktor Ryyppö lausui Aleksanteri Aavan runon Itä-Kannas. Kun vielä oli kuultu soitton kunnan esityksiä, olivat emännätkin saaneet kahvin valmiiksi ja niin siirryttiin kahvipöytiin. Kahvitarjoilun jälkeen soitto kunta soitti Siirtolaismarssin ja »Jo Karjalan kunnalla lehtii puu». Lämminhenkisessä juhlapuheessaan Karjalan Liiton toiminnanjohtaja, tuomari Simo Härkönen kuvaili karjalaisen väestön sijoittumista yhteiskuntaamme, sen antamaa varsin tarpeellista väriä kaikelle henkisen toiminnan aloille, erikoisesti hän piti sen osuutta suurena, runossa, laulussa ja erilaisen taiteiden alalla. Kokonaisuutena karjalaiset ovat antaneet huomattavan panoksen sijaintipaikkakuntiansa rientoihin. Karjalainen yhdistystoiminta on vilkasta. Noin 1100 erilaista karjalaista yhdistystä on vieläkin toiminnassa. Tuomari Härkönen korosti sitä seikkaa, että karjalaiset ovat voineet ajaa asioitaan tehokkaasti siksi, että he ovat, yksimielisinä ja puolueasiat syrjään jättäen, yhtenä miehenä seisleet karjalaisten kysymysten takana. Suomalainen yhteiskunta on osoittanut myötämielisyyttä karjalaisen kysymyksille. Puhe kokonaisuudessaan julkaistaan erikseen. Puheenjohtaja ilmoitti, että seuran edustajat ovat käyneet kunnakäynnillä Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkillä ja sankarihaudalla sekä edesmenneiden johtokunnan jäsenten: Matti Valkosen, Juho Iivosen, Arvid Heik-

kosen ja Eemil Lampun haudoilla, joihin kaikkiin on laskettu kukkalaitteet. Puhujan kehoituksesta kunnioitettiin vainajien muistoa hetken hiljaisuudella. Aleksanteri Aavan kirjoittaman runon »Lauluja Menneiltä Vuosilta» esitti emäntä Elli Pulakka. Herkästi esitetty runo palkittiin runsain suosionosoituksin. Mielenkiintoisesti laatimansa 15-v. historiikin esitti seuran sihteeri Viktor Ryyppö. Historiikista ilmeni että seuran perustamisvaiheesta asti on johtokunnassa toimineet Hilja Ryyppö, Viljo Kurikka, Viljo Paavilainen, Yrjö Pulakka ja Yrjö Raaska, viimeainittu puheenjohtajana koko toiminnan ajan. Nykyisin johtokuntaan kuuluvat lisäksi Viktor Ryyppö sihteerinä, Eino Teräväinen rahastonhoitajana ja muina jäseninä Hilka Suikkanen, Jaakko Valkonen ja Tauno Kiiski sekä Väinö Virolainen. Varajäseninä Heikki Hatakka, Lenno Lehmusvuori ja Soini Kurikka. Toiminnan pääkohteista mainittakoon; Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkkin pystytys Vesilahden kirkkomaahan, sekä oman lipun hankinta. Toiminta on ollut yhtäjaksoista, joskin viime vuosina on toiminnan vähentymistä havaittavissa. Seuran edustus Karjalan Liittoon on hoidettu säännöllisesti. Tämän jälkeen tuomari Härkönen jakoi Karjalan Liiton myöntämät ansiomerkit todeten, että Vesilahden Karjalaseura on toiminut kaikilla niillä aloilla, jotka ovat Karjalan Liiton ohjelmassa ja että merkin saajat ovat omalla panoksellaan vieneet karjalaista asiaa eteenpäin, samoin hän lausui tunnustuksen myöskin muille seuran riveissä työtä tehneille, jotka eivät tällä kertaa tulleet osallisiksi merkkien jaosta. Merkin saivat seuraavat pitkä aikaa seuran johtolimissä aktiivi-

sesti toimineet henkilöt: Hilja Ryyppö, Hilka Suikkanen, Viljo Kurikka, Viljo Paavilainen, Yrjö Pulakka ja Heikki Hatakka, Lisäksi oli merkkiä esitetty Eino Teräviselle, mutta todettiin, että hänelle oli hetkistä aikaisemmin myönnetty ansiomerkki Kaukolan pitäjaseuran ehdotuksesta ja on merkki lähetetty sen kautta. Merkiensaajien kiitokset esitti Hilja Ryyppö. Seuranneen vapaan sanan ensimmäisen puheenvuoron käytti Karjalaisseurojen Tampereen piirin puheenjohtaja majuri Viher-to esittäen piirin onnentoivotuksen sekä kiitokset seuran suoritamasta työstä. Suvanto-Säätiön hallituksen varapuheenjohtaja Santeri Ollikainen esitti karjalanmurteisen onnittelun hauskein muistelman. Rehtori Jouko Karanko toi Lempäälän Karjalaseuran onnittelut. Sähkein onnittelivat Viialan karjalaiset r.y., Pirkkalan Karjalaiset r.y., Petäjäjärven Nuorisoseura sekä Mirja ja Lauri Lamppu.

Juhlan lopettajaissanat lausui Eino Teräväinen, kohdistuen kiitokset kaikille, jotka olivat tavalta tai toisella vaikuttaneet juhlan onnistumiseen. Samoin hän osoitti kiitoksensa Karjalan Liiton ja Tampereen piirin edustajille, sekä muille onnittelijoille. Hän tähden si, että me karjalaiset olemme iloisia siitä, että myöskin paikkakunnan väestöä on juhlassamme mukana. Vesilahden Karjalaiset lähtevät uudelle taipaleelle toivon rikkain mielin. Seuran johtokunta toivoo, että mahdollisimman moni Vesilahden karjalainen liittyy si mukaan seuran toimintaan. Tilaisuuksiimme toivomme muidenkin paikkakuntalaisten runsaasti osallistuvan. Seuran seuraava tilaisuus on kuusijuhla, joka pidetään joulukuun 12 päivänä Vesilahden Ns:talossa.

Vahingosta hyötyäkin

Kirj. Matti Viskari.

Kerron tässä tositarpeuksia, joita sattui ennen talvisotaa Sakolassa. Oli helteinen heinäkuu ja siis heinänteko vielä käynnissä nopeimmillakin, mutta sitä varmemmasti se oli Papan Villellä ja Liisalla. Lato metsäniityllä olikin jo puolillaan heiniä ja se ei ollutkaan mikään pikkujuttu heidän työtahdissaan. Päälinkeinona oli tietysti teen (Tsaijun) juonti ja sivuammattina maanviljelys.

Eräänä aamuna, kun oli juotu taas noin 7 litraa teetä, tämä oli kerta-annos, lähtivät Ville ja Liisa kantamaan heinäsaattoja ladon eteen, edellisenä päivänä tehtyjä. Muutamassa tunnissa olivat saatot (ruot) kannettu ja heinät levitetty karheelle kuivumaan, kuten asiaan kuuluikin.

Ville tuumi: Nyt tässä kelpaa rauhassa tupakoida ja käänellä karhetta, kun on aivan luotettavan näköinen poutakin. Ei muuta, kuin kessua piippuun, mutta tulitikut olivatkin unohtuneet kotiin. Jo meinasi tulla kova sana, vaan kaiveltuaan kaikki taskunsa löytyikin kaksi hammastikkuna käytettyä tulipuiikkaa, joten toiveet tupakkatulesta sentään virisivät. Täytyi lähteä katselemaan oliko edellispäivinä tullut johonkin lähistölle heitetyksi tyhjää tulitikuaskia, josta voisi tulen raapaista.

Löytyihän sellainen, aivan ladon seinustalta. Nyt oli toimitava järkevasti, ettei tupakkatuli lopu ennen kotiin lähtöä. Hyviä sytykkeitä löytyi ja pikku-nuotio syntyi ja syttyi ladon lähelle. Ville oli tyytyväinen, käänteli heiniä vaimonsa mukana ja sitten lähdettiin käymään kotona ryyppäämään teetä kaikessa rauhassa. Teen juonti jatkui tavantomaista menoaan, mutta kun kuudes litra oli menossa, toi eräs

naapuri viestin, että heinäkarhe palaa siellä Hovinsuon niityllä. Viipymättä alkoi Ville panna töpinäksi. Teenjuontia ei ollut aikaa jatkaa, mutta hän juoda hörppäsi kaksi ämpärillistä kylmää vettä lähtiäisiksi ja paineli niitylle sammutustöihin. Latokin oli jo osittain tulella isännän sinne saapuessa, mutta olihan sammutusainetta lähtiessä otettu mukaan ja ruisku pantiin viipymättä toimintaan. Kohta tuli sammuikin, vaan lieene siinä osittain auttanut, juuri kuin tilauksesta paikalle tullut rankka ukkossade. Vedentulo siinä kaikenkaikkiaan olikin niin rankkaa, että sen minkä tuli oli vielä säästännyt, vei vesi. Kaikki meni sen tien, nurmikolle hajoitettut ladon jätteetkin. Syntynyt valtava puro vei mukanaan kaikki, mitä vesi irti sai ja kokosi kuljettamansa kaman maantienvarteen.

Näin sai alkunsa kaikille paikkakuntalaisille tuttu »Kovero oja», mihin Alvin V., pani pyörimään myllyn, sirkkelisahan ja pärehöylän. Harjoitti hän siinä ka lastustakin. Kerrankin hän kertoi saaneensa myllyn sulusta sellaisen hauen, että piti puhelimella tilata Järisevän patterista tykki sitä tappamaan. Oli siinä vonkaletta kerrakseen. Myllytysasioille sattuneet naapuritkin saivat siitä lapiolla mättää kuormaansa, kuka minkä halusi, eikä maksusta tietysti ollut puhettakaan. Albin tietenkin oli Villelle kovasti kiitollinen syntyneestä myllyojasta ja jauhoi hänen viljansa maksutta jokainen syksy. Liisa tosin oli tilanteeseen osittain tyytymätön ja kurnutteli siitä naiselliseen tapaan Villelle. »Olit sen sammuttamisen saanut jättää senverran vähemmälle, ettei vesi olisi vienyt ladon hirsiiä mennessään.» Tapahtunut oli ta-

pahtunut, eikä sitä voinut muoksi muuttaa, joten kotirauha säilyi ja teenjuonti jatkui entiseen tapaan. Liisakin arveli, että vaikka siitä tuli heille vähän vahinkoa, niin koko kylälle lankesi hyöty ja ne ilmaiset jauhot heillekin — kiisselijauhokkin Liisalle.

Papan Villen mökki sijaitsi aivan maantien laidassa ja se osaltaan vaikutti autoliikenteeseen. Teenjuonnin jälkeen oli tämän tästä asiaa nurkantaakse ja talvisin tästä muodostui valtava jäävalli, ulottuen maantielle asti. Kerran ainakin sattui, kun linja-auto oli aamulla menossa Viipuriin päin, että se tässä Villen mökin kohdalla liukui jäätikön päältä ojaan. Auton kuljettaja haki lähitalojen ukkoja apuun ja Villenkin oli muiden mukaa autoa ylös auttamassa. Kun auto oli jälleen tiellä, kysyi kuljettaja: »Mitä olen velkaa?» Yhteinen päätös oli: »Kun tuot Viipurista 2 litraa tuliaisia, niin sillä on asia selvä.» Illalla olivat sitten juhlat Villen mökissä ja ukot iloisena taputtelivat Villeä olalle kehuun: »A vot! Siin on sellane sajun juoja, jota iha voa niiko ilman mitteä soap järjestymmeä tälläist juhlat.»

Eräänä keväänä, kelirikon aikana, oli muutamia kylämme ukkoja tulossa osuuskaupan tee ja rinkelijuhlilta Kirkonkylästä, Ville oli samassa kyydissä. Maantie oli jo aukeilla paikoin sulaa ja kun oltiin rekipelissä matkalla, niin poikettiin tullessa Suvannon jäälle. Jäälle tultaessa oli hevonen astunut rantatörmässä jalalleen, johon oli tullut verihaava. Tällaisen haavan lääke oli miehillä aina mukana omasta takaa ja kun haava jäälle tultaessa huomattiin alettiin lääkitseminen. Ville katseli reessä istuen, kun joku tipputteli kuin ruusuntippoja, eikä sitä mennyt haavaan astikaan ja sanoi: »Antakaas ko mie tulen, ni pesen vaik koko hevosen.» Villeä ei uskallettu päästää eläinlääkäriksi, sillä eihän keväinen jää kestä taatusti — niin, ei vettäkään.

Evakkoja vastaanottamassa

Kirj. E. Leinonen.

Kun syksyllä 1941 Sakkolassa olleet työryhmät olivat saaneet siellä olleen viljasadon korjatuksi ja miesväki oli laitellut asumiskelpoiset talot asuttavaan kuntoon. Nekin joiden talot olivat palaneet tai muuten hävitetyt koittivat saada naapurista talven ajaksi asunnon itselleen. Kaikkien mieli teki jos suinkin mahdollista päästä Jouluksi Kotiin. Niinpä sitten marraskuun alussa alkoikin muuttoliike kotiin päin. Tämä tapahtui Valkjärven aseman kautta, siellä se oli Sakkolalaisille siihen aikaan lähin rautatieasema. Eräänä päivänä marraskuun alkupuolella "ISÄ MATTI" LAAMANEN (Käytän hänestä tässä järempänä kaikella kunnioituksella tätä lempinimeä "ISÄ MATTI") minulle sanan, että jos tulisin käymään Kunnan esikunnassa hänellä olisi minulle jotakin asiaa. Menin tietysti heti. Hän alkoi puhua minulle: "Kun ovat antaneet minulle täällä jonkinlaisen KULJETUSPÄÄLLIKÖN VAKANSSIN. Ja nyt nämä kuljetukset näyttävät suuresti lisääntyvän kun näitä perheitä tavaroineen alkaa saapua "Evakkomatkaltaan" kotiin. Ajattelin kysyä sinulta että sopisiko sinun lähteä Valkjärven asemalle näitä asioita järjestämään? Kun sinulla on tällaisissa asioissa kokemustakin. Valkjärven Kunnan Esikunnassa saat majoituksen ja muonituksen. Siellä on myös puhelin käytettävissä. Nyt ensiakuun kun tämä paluu on vielä hiljaisempaa, ajaa tämä Kunnan käytössä oleva auto minkä kerkiää. Sitten kun paluu vilkastuu niin saadaan Sotilasautoja kuljetuksiin tarpeen mukaan. Kun alkaa "ruuhkata" niin soita minulle. Kyllä se siitä järjestyy. Kyllä siellä voi ajottain kiirettäkin olla ja yöllisiä herätyksiäkin voi sattua. "Mutta kyllä sinä siellä pärjää". Sanoi ISÄ MATTI ja myhäili tuttuun tapansa. Lupasin lähteä yrittämään. Tule

aamulla kello 7 kasarmin kulmaan Kunnan auto on silloin siinä, se on menossa hakemaan Valkjärveltä Evakko tavaraa pääset sen mukana. Minä luulen että siellä on sen verran liikettä että ei kerkeä ikävä tulemaan.

Aamulla sanoin automiehille että ajetaan ensin Valkjärven esikuntaan. Minä kysyn sieltä asuntoa ja muonitusta. He sanoivat että koita järjestää niin että hekin voisivat päivällä ruokailla siellä silloin kun heille aamupäivällä sattuu kuorma Petäjäjärvelle tai Lapinlahteen, että ei tarvitsisi ajaa Sakkolaan syömään. Hyvinhän ne asiat Valkjärveläisten kanssa selvisivät sillä siellä kaikki ESIKUNNAN miehet olivat minulle entuudestaan tunnettuja. Automiehet saivat myös luvan ruokailla siellä jos sattui PAIVALLISAIKAAN.

Sitten oli mentävä Asemapäällikön puheille. Virkaveli (Valkjärveläisten kuljetuksista huolehtiva) Jalmari Alamäki pelotti minua vähän kun kuuli mille asialle sinne tulin. Hän sanoi että se Asemapäällikkö on vähän kiukkuinen Herra jos näissä kuljetuksissa sattuu joku häiriö ja tavaraa alkaa ruuhkautua sillä on tapana sättiä ja jopa kirotakin. Asemapäällikkö Leppänen oli nuori mies tuossa 30—35 vuotias. Upseerin tyyppiä oleva tiukan ja täsmällisen näköinen Herra. Esitin hänelle mille asialle olin lähetetty. Hän sanoi Hyvä on, että sieltä viimeinkin mies lähetettiin. Sakkolan kuljetukset onkin olleet jo jonkin aikaa aivan retuperällä. Te siis kuittaatte kaikki seläiset Sakkolaan menevät Siirtoväen lähetykset joiden omistaja ei ole mukana. Kyllä Herra Asemapäällikkö. Niin on käsketty. Jos se vaan on mahdollista, kun minulla ei ole minikäänlaista valtakirjaa. Sitten hän sanoi että junia tulee tänne Tavarajuna ja Henkilöjuna aamulla ja sa-

moin myös illalla. Voi myös sattua että tavarajuna tulee myös yöllä mutta siitä ei ole etukäteen tietoa. Kaikissa näissä Junissa voi tulla Siirtoväkeä, että Siirtoväen tavaraa. Teidän on huolehdyttävä, että kuljetukset täältä edelleen sujuvat joustavasti. Tavarat eivät saa ruuhkautua tänne asemalle eikä laitureille. Eikä vaunut saa seistä lastissa missään nimessä 12 tuntia kauvempaa. Luuletteko pystyvänne kaikkeen tähän? Sanoin että en tiedä kun on näin kovat määräykset. Mutta yritän parhaani. Sovimme vielä Asemapäällikön kanssa, että jos yöllä yllättäen saapuvissa junissa, tai illalla tuntikausia myöhästyneissä junissa saapuu Sakkolaisia siirtopeheitä jotka ovat avun tai muun huollon tarpeessa niin asemalta soitetaan V.j.ven Esikuntaan, niin tulen heti apuun. Vieläpä sovimme siitäkin, että jos noissa edellämaituissa junissa saapuu suurempia määriä Sakkolaan menevää siirtoväen tavaraa niin silloin myös asemalta soitetaan minulle, että tiedän varata autoja niitten poiskuljettamiseksi. Mielestäni tämä enteili hyvää yhteisymmärrystä näiden asioiden hoitamiseksi. Voinkin vain todeta että hyvä yhteisymmärrys säilyi koko sen puolentoista kuukauden ajan jonka olin Valkjärvellä Sakkolan siirtoväen kotiinkuljetuksia huoltamassa. Vieläkin kiitollisuudella muistelen sitä myötämielisyyttä ja apua jota silloinen Valkjärven aseman PÄÄLLYSTÖ sekä miehistö minulle noissa silloin joskus vähän vaikeasti järjestettävissä siirtoväen kuljetuksissa antoivat. Ensimmäisellä viikolla tämä kotiinpaluuliike oli vielä hiljaista. Kunnan käytössä ollut kuorma-auto, jota ajoi Viljami Sikanen apumiehenään ensin Aulis Hynnä myöhemmin Pauli Hynnä Ehti silloin vielä suorittaa kaikki tarvittavat kuljetukset. Jotka

olivat silloin noin 3 me autokuormaapäivässä. Aikaa myöten muuttoliike lisääntyi päivä päivältä, niin että Joulukuun puolivälissä lastattiin pitkälti toistakymmentä autokuormaa kotiin palaavien Sakkolaisten tavaroiilla. Puolustusvoimat suhtautuivat verrattain myötämielisesti näihin siirtoväen kuljetuksiin. Antaen aina tarvittaessa autoja käyttöömme.

Ensin kun aloin tarvita Sotilasautoja kuljetuksiin soitin ISÄ MATILLE ja pyysin häntä järjestämään ne. Se osoittautui ajanoloon hankalaksi. Sitten sovimme, että hän antoi minulle ne autoyksikköjen puhelinnumerot, että voin tilata sieltä suoraan kulloinkin tarvittavan automäärän Kotiinkuljetukset sujuivatkin sitten kitkattomasti. Oli hyvin harvinaista että joku joutui odottamaan kuljetusvuoroaan puoltakaan vuorokautta.

Sovimme myös sellaisesta kuljetusjärjestelmästä että sellaiset perheet joissa oli lapsia, vanhuksia tai sairaita olivat ensimmäisiä kuljetusvuorossa. Jos silloin ei sattunut olemaan autoja tarpeeksi niin toiset saivat odottaa vuoroaan kunnes autoja taas saapui. Hevosille ja lehmille ei autokuljetusta annettu. Eikä tätä järjestelmää vastaan kukaan mukisutkaan. Tätä järjestelmää myös tinkiä noutatettiin. Pari isäntää lienevät olleet vanhoja Pietarin kävijöitä muistivat kai että ennen oli ollut (natsaijusta apua) puhuivat allekirjoittaneelle rahasta, kun joutuivat odottamaan kuljetusvuoroaan. Sanoin heille. Nyt on sota aika ja ollaan Suomessa eikä Pietarissa. Rahaa ei tässä asiassa auta. Kärsivällinen odotus vaan. Kyyti kyllä järjestyy muutenkin niin pian kuin se suinkin on mahdollista. Pieniä komelluksia aina sellaisen rulljanssin aikana sattuu, se on luonnollista. Niistä ei kannata mainita.

Sattui kuitenkin eräs tapaus josta en voi olla mainitsemaatta joka katkeroitti silloin mieltäni. Sitä en jaksanut ymmärtää silloin enkä vielä nytkään. Oli Joulukuun puolivälin

maissa sellainen kirkas pakas päivä, kun minulle asemalta soitettiin että noin puolentoista tunnin kuluttua saapuu juna jossa on 3me siirtolaisperhettä. Kuljetus käsittää 2si täyteen lastattua avovaunua ja 3me umpivaunua. Varatkaa vähintään 8san autoa. Tartuin vähän sekavin tuntein puhelimen kampeen. Minulla oli paha aavistus. Ensimmäinen yksikkö antoi kuitenkin hyviä toiveta. Sieltä luvttiin lähettää 5si autoa heti. Siihen ne sillä kertaa toiveet loppuivatkin. Kolmesta yksiköstä vastattiin autot olivat joko ajossa tai huollossa. Ei voi auttaa tällä kertaa. Käsi meni korvalliselle. Lähdin asemalle. Ajattelin siinä mennessäni että kyllähän niillä 5läkin autolla jo pahemmasta pulasta selviää, kun lastaan ihmiset ja arvokkain omaisuus niihin. Vähempiarvoinen omaisuus puretaan laiturille, odottamaan huomista kuljetusta. Mutta näin ei käynyt. Tullessani lastauslaiturille näin että Juna oli tullut ja ne 5si luvattua autoa oli tulleet. Ja näin myös, että eräs pitäjämme yksi suurista Isännistä oli myös tullut. Tällä isännällä oli tavaraa 2si täyteen kuormattua avonaista rautatievaunua ja yksi umpivaunu. Tullessani laiturille oli näitä tavaroita 6ten miehen voimalla jo lastattu kolme autoa täyteen ja neljättä juuri peruutettiin paikalle lastausta varten. Puhuin tälle isännälle: "Eikö voitaisi näitä hänen heinään jia muuta vähemmän kiireellisiä tavaroita jättää huomiseen kuljetukseen ja antaa nämä 2si tyhjänä olevaa autoa noiden toisten 2den perheen kotiin kuljetukseen. Niillä kun on pieniä lapsia ja on näin pakkaneenkin. Vastaus oli: Me lastaamme tämän Isännän tavaroita. Jos estätte sen niin me ajamme nämä 2si autoa tyhjänä pois. En yrittänyt tietysti estää. Eikä minulla ollut sellaisia valtuuksiakaan. Miksi tämä näin? Sitä ihmettelin silloin ja sitä ihmettelen vieläkin. Ne toiset 2si Pientä Isäntää kuuntelivat vieressämme tätä keskusteluaamme. Nuo miehet eivät näyttäneet tuon kaiken tapahtuneen johtosta ol-

leen katkeroituneen näköisiä. Eivätkä he puhuneet mitään koko jutusta. Mutta heidän kasvoillaan karehtivasta hymystä voi kyllä lukea, mitä he kaikesta tuosta tapahtuneesta ajattelivat.

Menin heidän vaunuihinsa. Siellä emännät ja lapset olivat reippaita ja iloisia. Ei mitään hätäilemistä. Kyllä tästä selvittää kun on kerran tähän asti päästy. Sanoin heille että koetan vielä tänä iltana saada vielä teille kotiin kuljetuksen jos se on suinkin mahdollista. Muussa tapauksessa järjestän teille jostain lämpöisen yöpymispaikan. Eihän näin pakkasella voi kylmässä vaunussa yöpyä.

Siinä aseman kohdalla mäen päällä oli parakki. Siinä oli erään autokomppanian toimisto. Tiesin että tämän autokomppanian tehtäviin kuului vain rintaman ja aseman väliset kuljetukset että heillä ei ollut aikaa siviilikuljetuksiin. Päätin kuitenkin tuon, äsken sattuneen tapauksen jälkeen kääntyä heidän puoleensa, sillä se oli viimeinen autojensaantimahdollisuus sinä iltana.

Menin sisälle ja esitin Komppanian päällikkönä olevalle Kapteenille äsken sattuneen tapauksen ja sanoin että jos teillä olisi tilaisuutta ja tahdotte hyväntahtoisesti auttaa tässä näin sattuneessa tilanteessa. Sillä minulla ei ole enää muualta tilaisuus tänä iltana saada autoja näiden perheiden kuljetukseen. Kapteeni ihmetteli sattunutta tapausta. Ja sanoi: "Kyllä se on ikävä jos ihmiset, etenkin lapset joutuvat näin pakkasella viettämään yönsä kylmässä Rautatievaunussa. Kyllä ne on saaneet jo tarpeeksi kärsiä muutenkin. Minä tahdon auttaa heitä pääsemään yöksi kotiin. Menkää sanomaan niille että puolen tunnin sisällä tulevat autot lastaamaan heidän tavaroitaan että he pääsevät kotiin vielä tänä iltana. Melkein kyyneleet kihosivat silmiini kiittäessäni tätä hyvää Kapteenia. Liikuttuneita olivat myös ne ihmiset siellä vaunussa kun vein heille tämän sanoman että he pääsevät vielä tänä iltana kotiin. Näin vastakohtai-

VANHOJA KANSANTAPOJA: SUSIMINE YM.

Kirj. S. Ollikainen.

Mie kirjutan tätä vaik iha täl mei murtiel, mut täs pittää ensittäi sommitella sellane espuhe, ku ainakaa sellaiست karjalaistkaa, mit-

sia tapauksia saattoi sattua saman iltapäivän tunteina.

Joulun lähestyessä Sakkolan Kunnan Esikunnassa VISKAALIEN luku lisääntyi niin, että ei kaikilla tainnut olla oikein mitään vakituista tehtävää. Taisivat mennä siellä vakanssit vähän sekaisin. Koska minulekin alkoi tulla määräyksiä muilta kuin vain ISA MATILTA. Niissä oli sellaisiakin jotka mielestäni eivät olleet oikein asiallisia joita en oikein voinut hyväksyä. Katsoin että niissä olosuhteissa työni vaikeutuu siinä määrin että en voi sitä enää kunnolla hoitaa. Niinpä sitten Joulun etellisellä viikolla eräänä iltana kävin autoon ja menin Kunnan Esikuntaan. Sanoin ISA MATILLE että minä pyydän eroa näistä hommista. Minun tilalleni saa lähettää jonkun toisen. Selvitin syyn hänelle, miksi en halua enää jatkaa. Hän sanoi että hänkin aikoo lähteä kotihommiin. Hän pyysi että menisin vielä Valkjärvelle näiksi 3si viikonloppupäiväksi. Ehkä asia siksi järjestyy. Hyväksyin tietysti hänen ehdotuksensa. Sitten lauantai iltapäivällä tuli minulle puhelintiedotus, että olin vapaa palveluksesta. Huokasin helpotuksesta, kun se melko suuri vastuu taakka putosi pois hartioiltani. Pääsin kotiin perheeni luo Joulun viettoa valmistelemaan.

Niin tuo muistorikas vuosi 1941 alkoi kallistua loppuaan kohti. Mutta se Joulukausi kaikista puutteista huolimatta se oli rikas ja onnellinen, kun sen sai pitkän poissaolon jälkeen viettää taas kotona.

Nimim. Emppu=E. Leinonen

kä sillo sotavuosin olliit vast noin niiko rippikoulu ikäist ei tiije eikä arvaakaa, jot mitä ja millaista se susimine olj. No siit nää muut kansalaist ei amut tiije sitä ilma selittämättä ja vaiki ja siint on päässä peril tälläsel lyhvel selitykselki. No mie koittelen täs selittää niiko itsekse ossaan, ku ei uo sattunt tähä tulemaa sellasii naapuriämmikää, mitkä tietäsiit sen selittää iha jetsullie.

No. Katsaha nyt tuotaki asjaa, mite se olj. Sillo nääts viel ko kirjoitettii vuosii mitatess 1800 ja siihe kaik kymmenät pääl ja viel siin sai olla 1900 kirjoitettunki jokkuu kymmenä ripahvii, eikä viel valtiovalta, enempää ko muukaa valta, olt tietääksiekää, mänik kuka naimisii, saik hää (tai hyö) lapsii ja elliitko hyö jotekute, tai kuoliit kese ikijää puuttie kynsis. Kirkonkirjois olliit vaa nimet ja verokirjois. No olliitha ne kuntiin köyhiinhoitokirjois sellasii, mitkä olliit patentti köyhät. Selasta patenttii ei kyl tarvint, eikä saankaa, hankkii muuvvaalt, ku paikallislt lautakunnilt. Sin ku mänj kolm-kertaa paikatut housut jalas ja selitti asjan laiha suulaase, ni pääs perreinie huolto-kirjaa.

Ku tälläne nääts olj tilanne, ni ämmät, vai ukot, kumpaist heist sillo siit olliit viisaanpii, keksiit sellasen keinon, jot ko tul ettie naimisiin meno ja se olj sil asteel, jot oltii jo kihlois, mut ei sen pitemmäl. Merkkijäist olj pietty. (Kihlajaisii sanottii merkijäisiks. Mikä olj iha oikei). Ni morsian otti kerallie naispuolise kummiise, (Mies ei tähä kelvant) tai jonkuun muun, vaik naapurin naisen tai sukulaistadin ja läks häne kansaase kiertämään suku-

laisiin ja tuttaviin luonna. Tämmöne talost talluo kulkemine saatto välist kestää parinki viikon ajan. Likenpän käveltii jalkasii, mut etenpän asuvil sukulaisil mäntii oikei hevospelis. Tää olj sitä susimista. Tarkoitus olj täälie kerätä nuorel paril kaikenlaista tarpeellista elämisen alkusysäykses. Morsiamen mukana kulkevaa nais-ta sanottiin sauvaks ja se olj sellane kunnija-virka, jot siin ei saant syrjäyttää kummii ainakaa, jos ei hää jostai päteväst syyst itse kieltäytynyt tehtävästä. Täti olj seuraava arvoasteikos sauvaks tulemas, mut jos täti olj samal morsiamen kummi, ni ei olt morsiamen hyvä laittaa suutaase yhtään niinpäikää, jot ois meinantkaa sannuo jonkuun muun nimen, ku sauvan valinnast tulj kysymys. A, vot! Sillie olj sillo asjat. Sauvalt tietenki vaajittii luistavaa puhetyylii ja sen tähe jokkuu kummi tai tätiki, joutu oma-alotteisest kieltäytymää kunniast, ko ei luottant oikei, jot mite selviää matkanvarrel. Olj nääts tapan siel tienpääl ja etappipaikoiski tehä sauval toisinn melko kiperii kysymyksii ja niihe ei olt tilaisuus etsii vastauksii sanakirjoist, eikä niitä kirjoi sillo maatalois oltkaa. Kirjoi olj vaa: virskirja ja sioninkannel, raamattu, vahäatkismus ja Sipilänennustus. Viel pitänyö täs sannuo sekkii, jot ku sukulaist ym. saivat tietää jonkuun sukulaistytön saanie merkkiäisrahat ja sormuksen, ni uotelit vähäaikaa, jot purkahuukse kauppa, enneko käyti varustammaa »kaasnaa» morsiammel. Olj nääts sellanekki hassu tapa, jot morsiamel lasettii kunnijaks, jos hänel käivät jo oikei monetki kihlat, enneko hää siit lopullisest yhet pit. Olj olt

erräitä tyttöi, jot olliit kolmetkin kihlat (merkit) yhtäikaa. Niitä ei tietenkää tosil virkettu, jot entist jo on, ku uuvet otettii vastaa. Lienyöks siit luo jäänt lihan valitsijal, niiko sananparres sanottaa? Saattoha niinkii sattuu ja sellasie sattumuksie lienyö olt vaikia tottuu.

Sulhane ku toi merkkijäist (kihlat) ni häne mukannaa olj niinikkää toine mies ja näitä sanottii »pitkävirsuiks». Millo lienyö maailma-aihan olliit tälläsil asjamehil pitkät virsut jalas. Usseimite kuiteki sulhaseks aikova anto isällie sen kunnijan, jot pyys häntä käymään pitkävirsun ja isä mänj siit asjal yksinää tai jonkuun muun sopivaks katsomaase miehen kans.

Tälviisiihää nää asjat olliit, just niiko mie täs uon selittänt, mutt kerrotaa nyt viel sekkii:

KO SIPRO-MARJ KAI SUSIMAS

Niiko tuol jo ielläppäi on koitelt selittää, ni eihan tää Marj sillo viel susimas käydessä voint, eikä saantkaa papikirjoi mukkaa olla Sipro-Marj, mut saapaha tätä nyt vuosikymmeniin jälkie sannuo mite vaa, ku hänest kuiteki tulj Sipro-Marj. Sanottaa häntä nyt viel varmuuve vuoks vaik sen entise kotjalluuse mukkaa Mattilois-tyttö Mariks. Häne settäase emäntä ku nääts olj ja Marj, ni kyläläiset erroittiit tälviisii, ko tulj kumpasest näist Marloist puhe, jot toine olj Mattilois Setä-Marj (Sedän-Marj, vaik se sanottii ilman n kirjainta) ja toisest käytetii tyttö-Marj nimitystä.

Hää siit, tää Mattilois-tyttö-Marj olj ottant Tahvolois-Sipron laittamat merkit (kihlat) vastaan, eikä olt viikosisäl laittant niitä pois, jot Sipro sai ihan niiko pittää varman, ett pää on kahval morsiammelt, niiko tavattii sannuo, ku merkkiäist jäivät morsiamen haltuu ylj viikon.

Käksalme syysmarkkinoil käydessä Sipro jo ost sormukse, niiko sulhaseks käymistä varte. Iha puhasta kultaa se ainieltaa olj, sillie se olj kelloseppäki siin sitä myyvvessä vakuuttant ja ammattimieshä sellane seppä on sormusasjois. Eihä hää, tää Sipro iha siinpaikas lähtent tätä sormusta Maril enempääkö muillekaa kauppaamaa, metkaha sitä jonkuuaukaa olj pittää ja itseksie katsella ain välist. Markkinoilt tultuaase Sipro panj sormuksen komotin laatikkuo, vanhaa posliinissie tuhkakuppii. Tää komotti ja tuhkakuppi olliit molluot ostet ro-vastvinaan jälkie pietyst huuto-kaupast. samal vasaranlyönnil molemmat ja parinnaa ne yhä ielleki kulkiit Sipron koton.

Sipro ain välist otti sormuksen tuhkakupist ja koittel sitä sormehie. Eihä se hänel mahtunt ko sakarsormie, mut metkast se siinkii lämähäntel, varsiki ku iltasil lampun valos sitä katsel ja heilut-tel.

Sipron emoha se, vai sanosiks häntä oikei mammaks, olj koko kesän huputtant hänel, jot: »Siun pitäis tuuvva taalluo nuor naine, jot enhä mie enää jaksa montakaa vuotta elläimiin kans rähtätä ja talon huushollii pittää, mut kylhä mie viel lapset liekuttasin, minkäaikaa täs väterissään uon, jot siin ei mänis nuoremma naise aika.

Tält pohjalt ne siit läksiit Sipron retingit tähä naima-asjaa päi. Oljha hänel vähä jo niiko katsott kaks tyttö, tää Mattilois-Marj ja Pekkolois-Liisa. Yökyläl hää olj tänäkesän käynt vuoruo kumpasenki aitas, mut tää Marj alko tuntuu vähä niiko puoleesa vetävämmält, jos pitemmä pääl asjaa reknail.

Siit pyhämiöspäivän iellisel viikol hää laitto rist-issää Simola Paavon tätä Mattilois-Marrii pitkävirsuks (Sipron isä olj jo kuolt) ja ottiha se Marj merkit vastaa,

niiko tuol jo tulj sanottuu, sekä pitiki ne. Siit Sipro pit kylän nuorisol tupakkatantsut ja jo näihe tantsuloin jälkeisen päivänn läks Marj ristemmuose Alamään Kaisan kas susimaan.

Siel tupakkatantsuloiis Siprost näytti, jot Pekkolois-Liisa olj hänel vähä niiko ähmeissää, ko silt oikei ei puhe luistant niiko enne ja naurattant häntä ei vähhäkkää, mut mitäpäs Liisan asjat ennää Siprol kuuluit.

Alamään Kaisa olj senverra ketterä kieleltää sekä jaloiltaa, jot hää olj kylän parraita sauvaammii. Parenpaa susimissauvaa ei ois löytynt vaik ois kissoin tai koiriin kans etsint koko pitäjän läp. Ensimmäiseks susijat männiit Mar-in enol, Kujasiinpään Kaaprel. Kaaprel olj edellissyksyn teurastet ykstoist lammast ja niihe nahoist hää nyt valits kuus kippuravillais-ta mustaa nahkaa, Maril turkinahoiaks ja lupas tuuvakkii ne Siprolaa siit häihe tullessaa. Siit hyö männiit Anni-tätii ja täti mittas Maril kymmenä kyynärää viime kevvään ku-ottuu aivinaista paitakangasta.

Ahola Matin talon kohal kulkiisaa hyö kuuliit, jot siel sisäl jokkuu koputt ikkunaa, no sissähä siin pit männä, ku kerra kutsuttii. Matti olj tehnt sellasii iha uuve-aikeist, kammist pyöritettävät viipsinpuut ja ne sai Marj morsiuslahjaks.

Näinikkä Marj kulk sauvaase kans kaik sukulaistalot ja kävivät hyö sellasii naapurloiski, mist arviopäält tiesiit, jot sin toivottii susijoi käymää. Se Kaisa oli sellane tietoviisas, jot hää tään oman kylän ties ku omat sormiese, ties jot mitä missäki talos ajateltii. Kolme päivää heil siit viel mänj etäsukulaisil käyves, mut hevoskuorma sielt tulj tava-raaki. Siit ko hyö käivät tekemää retinkii täst saaliistaase, ko kleros olj saatu umpie, ni kyl siint löyty kavetta kaikenlaist. Siin olj

Kuolleita.

Maanv. Salomon Repo. Synt. Sakkolassa 17. 12. 1884. Kuoli Tampereella 22. 11. 1962.

Opettaja Lenno Lehmusvuori. Synt. 25. 4. 1881 Mäntsälässä. Kuoli 13. 11. 1962 Vesilahdella. Oli tunnettu kuoro ja musiikkimies.

Neiti Helena Karvanen. Synt. Sakkolassa. Kuoli 27. 11. 1962 Vesilahdella.

Emäntä Maria Kallonen, o.s. Ollikainen. Synt. Sakkolassa 19. 1. 1890. Kuoli Kiikalassa 23. 11. 1962.

Helena Käppi, o.s. Heikkonen. Kuoli 12. 8. 1962 Äänekoskella.

Rajapyykkejä:

70 vuotta täytti Juho Pajari Lempäälässä 7. 11. 62. Syntyisin hän on Sakkolan Haparaisista, jossa myös oli maanviljelijänä ja siinä sivussa toimi erinäisissä lautakunnissa ym.

50 vuotta täytti 3. 11. 62 Uno Repo Orivedellä. Kotoisin hän on Sakkolasta.

lakana- ja paitakangast; villaa, pellavaa, kaks villalankaista peitetäkkiiki ja pajanalaispiikkuo olj toistakymment metrii, siit kaikenlaista muuta kavetta keittokapustast taikinapyttyyn ast. Ei tarvitse eriksie sannuo, jot Marj olj tyytyväine susimiskierroksie, senhä arvaa jo tuost, mitä täs'on luetelt, mut niitä olj kaikkii viel monenkertaset, mitä täs ei uo mainittukkaa.

Sellaista olj susimine sillo enevanhaa.

NEROPATTI

Kirj. Matti Viskari.

Sakkolassa eli ja vaikutti elämän monipuolisuudellaan vanha-poika, joka pystyi melkein mihin vain. Hän oli muurari, seppä, ikiliikkujan keksijä, kalastaja, kello-seppä, runoilija ja pumppumestari ja vielä ym. ym.

Alunperin hän oli maanviljelijä, mutta eihän sellainen ammat-ti näin nerokasta miestä tyydyttänyt. Hän myikin maatilansa, että sai antautua kaikella tarmolla uusiin ammatteihin. Kaikille sakkolalaisille oli tämä mies tuttu vaan Helsingin herratkin kävivät häntä katsomassa ja laulatamassa. Arvannette kenestä on kysymys, mutta pitäneen minunkin esitellä hänet: »Mie uon Susso-Jussi!» esitteli hän itse itsensä. Jussin mökki oli muovailtu erit-

Sananparsia.

Humalas on hauska olla, mut pohmelo on pahanmakune.

Ku lapsen syntyy ja humalas kuoluo, ni ei tiijje pahas maailmas ollesakkaa.

Yks on älli ämmän pääs, mut äijän pääss on yheksä.

Piru nauraa, jos nainen viheltää.

Kolmii ei pitäis säästää: Sontaa läävää, siementä salvuo ja tyytytalluo.

Kolme yötä tyttölaps itkyö lapseitkuu, sen jälkie sulhasta.

Auttais Jumala akaks, sais sannuo tyttölöi.

täin käytännölliseksi. Se oli samalla kertaa asunto, paja, sekä sauna. Naapuritkin kävivät joskus kylpemässä Jussin kanssa ja löylyä oli vieraankin varalta. Löylyn pesäke oli kytketty sopivasti leipäuunin kylkeen ja vanha separaattori toimi ahjona hel-lan vieressä ja sillä sai raudan takokypsäksi. Kaikki koneisto kävi ikäänkuin tyhjää vaan, melkein automaattisesti. Ei sovi enään jatkaa tätä esitelypuolta, sillä en pianaikaa saa tähän juttuuni sopimaan Jussista kaikkea sitä, mitä tarkoitus olisi. Pitäneen siis jo alkaa:

Eräs Muoni oli rakentanut riihen Tahvo Anäskäiselle ja suositeli Susson Jussia uunin muurariksi, sillä tarvittiinhan riiehen kuivatusuuni. Riihen omistaja suostuikin rakentajan ehdotukseen ja Jussille lähetettiin työkutsu. Jo seuraavana aamuna saapui muurari työvälineineen ja virkapuvussa. Isäntä ei ennestään tuntenut Jussia, mutta hänen virkapukunsa oli siinä määrin asianmukainen, että esittelemättä tiesi muurarin tulleen taloon. Kuitenkin muurarin puku, tahi muut välineet, herättivät isännässä epäilyn, että syntyyköhän tämän mestarin käsillä kelvollinen uuni ja hän viittasi Muonin (rakennusmiehen) sivummalle ja kehoitti tätä ilmoittamaan Jussille, että Repolan Antti oliikin aikaisemmin pyydetty uunin tekoon ja nyt lähetti sanan, että tulee juuri, joten kutsu Jussille oli tavallaan erehdys. Tämä oli Jussille hirmuinen loukkaus, kuten olisi ollut kenelle tahansa tässä tilanteessa. Jussi räjähti, puhui vähän tuhmiakin, sekä lähti reppuineen kuin tuulispäässä. Muoni huomasi

heti, että nyt isäntä taisi tehdä vikapiston ja huomauttikin isännälle tästä, lisäten vielä, että asiasta voi syntyä laulu, missä tuskin kaunistellaan isännän otteita. Olisi ehkä ollut otettava Jussi töihin. Anäskäinen tulikin heti katumapäälle ja lähti hevosella Jussin perässä, tarkoituksella tuoda hänet takaisin ja antaa työ hänen tehtäväkseen. Jussi oli kuitenkin paluumatkalla poikennut toiselle tielle, eikä jäljestä-tulija häntä tavoittanut silläker-taa. Anäskäinen ei kuitenkaan saanut sielunrauhaa koko päivänä ja miinollen lähti illalla Jussin mökille. Kotonahan Jussi nyt oli ja Anäskäinen esitti kohteliaasti, että kyllä sen uunin teko annetaan sinulle, kun kerran sitä varten tulit tehneeksi matkankin sinne asti. Jussin miehinen luonto kuohahti taas ja hän tiusati: »Siun uunijais mie en tie, tehkyö sen vaik itse p...le! Lauluki on valmis ja saat kuulla sen iha tuos paikas.» Anäskäinen ajatteli, että kuuntelee nyt laulun, kun kerran kuultavaksi tarjotaan. Kun kaksi säikeistöä (värssyä) oli laulettu, katsoi isäntä kuulleen-sa riittämiin, pisti hatun päähänsä ja puikahti ovesta ulos. Muurausasia oli tässä vaiheessa loppuun käsitelty ja lopullisesti Jussiin nähden.

Jälkeenpäin tätä laulua soitettiin kylätansseissa jenkkana ja pojanveitikat laulaa mörriitivät tanssin tahdissa sen kaikki säikeistöt.

Kerran teki Susson Jussi naapurini pojille kaivopumpun. Kun pumppu oli valmis ja sitä kokeiltiin, niin hyvin näytti toimivan. Pumppu oli tehty toisia veljeksiä varten, jotka asuivat toisessa kylässä. Kokeilu vain toimitettiin täällä näiden veljien kaivossa. Kokeilun jälkeen oli kiinnikkeet irroitettu ja pumppu löysänä painunut kaivon pohjaan. Sattuipa

siinä Jussi huomaamaan, että hänen nuoruuden heilansa käveli juuri maantietä sinnepäin. Tästä innostui pumppumestari ja sanoi: »A nyt mie näytän vanhal heilallei, jot millasii pumppuloi mie ossaan tehäh!» Innostuksissaan hän ei muistanut, että pumppu oli nyt laskeutunut kaivon pohjahiekkaan kiinni. Hän alkoi pumpata nopeasti kehuun: »Katso-kaa, katsokaa mite vesj tulluo pulppuvaa ja helposti!» Kauankaan ei kehumista ollut kestänyt, kun veden tulo alkoi loppua ja pumppu kangistui kangistumistaan.

Katsojana seisonut vanha heila-kin jo huomautti: »En mie ainakaa jaksais tuollasel pummul vetä pumputa.» Jussi taas väitti: »Ei tää uo raskas pumputa, katsoha viel vähä aikaa.» Jussi paineli nyt oikein hartiavoimilla, että pitäisi lopultakin pumpun käynnin notkistua, mutta kohta pumppu oli jo niin täynnä löysää hiekkaa, että mäntä ei liikautunutkaan.

Tästä heilalle näyttämisestä koi-tui mestarille sellaisia lisätöitä, että pumpun alapää oli sahattava poikki, ennenkuin hiekan sai sieltä pois.

Eräänä kevätpäivänä oli Jussi tulossa laulukierrokselta Sakkolan keskustasta päin naapurinsa hevoskyydissä. Laulun palkkioksi oli tullut myöskin tasku-matti, mihin jo oli matkanvarrella tutustunut. Sellaisessa tilanteessa ei hänen sopinut mennä kyytimiehen kärryssä kotiin saakka, vaan oli esiinnyttävä kyläläisille ja siinä tarkoituksessa hän jäi kyydistä pois taloni kohdalla. Siinä hän teplakoi maantiellä housut kinterissä ja mattiaan heilutellen. Kun naisväkeäkin kulki tiellä ja Jussi niille lateli humalaisen ilkeyksiä, yritimme erään toisen naapurin kanssa auttaa hänet kotiinsa ja pois heilumasta tiellä kulkijain haittana, mutta siihen

Toimituksen sana.

Vuoden 1963 alusta tulee lehtemme toimituksessa sikäli muutosta, että päätoimittaja Santeri Ollikainen on sanoutunut irti toimestaan, syyksi tähän hän väittää vanhuuttaan.

Toimitus on jo alustavasti vaurautunut asiaan tuon Ollikaisen ilmoituksen jälkeen. Herra Iivari Karpanmäen kanssa on sovittu, etä hän tulee jatkamaan lehtemme toimitustyötä päätoimittajan asemassa, aluksi väliaikaisena, mutta todennäköisesti myöskin vakinaistuu tähän.

Suvanto-Säätiön kokous laittaa-nee tämän asian aikanaan lukuon.

Toimitus.

Olen vihdoinkin katsonut itseni jo niin yli-ikäiseksi, että on aika siirtää toimitustyö nuorempiin käsiin, joten käytän tätä tilaisuutta kiittää kaikkia lehtemme avustajia, toimitustovereitani ja myöskin lehden lukijoita myötämielisestä suhtautumisesta lehteen ja toimittajaan.

Silloin alkaessa oli monia vaikeuksia edessä, jopa toiset paikallislehdetkin suhtautuivat ynseästi uuteen tulokkaaseen, mutta asiameistemme epäitsekällä toiminnalla on levikki saatu tyydyttäväksi ja aukaistu latu pysyy toivotavasti auki. Lehden asiamiehiin tässäkohden erikoisesti vetoan, samalla kun kiitän heitä tehdystä työstä.

S. Ollikainen

hän ei millään suostunut. Neropatti ja tasku-matti olivat ystä-vystyneet ja halusivat elää siten kuin vain HE osasivat.

Vaikka ihmisellä olisi paljonkin ns. vahvoja puolia, niin heikkouksia silti esiintyy itsekullakin.

Mikä huumorin hukutti?

Kirj. S. Ollikainen.

Mikä huumorin hukutti,
hauskan mielen halvautti
Suomen kansan katsannosta,
ilmeestä, — — — ilon menetti?

Sen vellooko vatsassa valitus,
surku yllä suuna päässä,
vaikka on ruokaa rohmutakin,
juomaa, käyttää joutilaankin?

Kansa on yhä kartuttanut
numeroita, nostattanut
tuotannossa, tiedonnassa — — —
kaiken kulttuurin kulussa.
Mutta:

Pitääkö surra suurten töitä,
vitsoa viisaiden otetta,
ilmei synkin ja sysivin,
katsein niin karkean vakavin,
ett ilo ei ilolle tunnu, — — —
kuin hutunjuonti on
huumorikin?

Vai mikä on syynä muodon
syngän,
aihe ilmeen ilottoman?

Eivätpä entiset isämme,
korprien kovat eläjät,
pitäneet pillossa iloa,
hyvää mieltä hyljättynä,
vaik oli vain puista purtavana,
pettu, perheellä eväänä.

On sananparressa sanottu
kiitosmielin, kirjoitettu:
»Suuri on silloin suomalainen,
milloin on kovilla kansa
kouraisussa kohtalonsa,
tuiskahtaissa turman tuulen.»

Samoin — — — syytös on sysätty,
kiitos kierretty kelalle:
»Silloin sortuu suomalainen,
kun on hällä kystä kyllin,
mäki myötäinen menossa.
Kirouksen kiilat lyövät,
silloin hapsensa hajalle.»
Oi, mikä on syynä muodon
syngän,
syynä ilmeen ilottoman
— — — mikä!

Peräpellon Ville siirtolaisena

Kirj. Viljo Purontaa

Maaliskuun 13 päivä, pakkaspäivä, oli kaikille evakossa oleville murheen päivä. Miehet tuijottivat kaukaisuuteen puhumatta, naiset itkivät. Toiset yrittivät laulaa virttä, vaan sekin sammui sana kerrallaan.

Surullinen oli karjalainen kansa — silloin.

Postintulota toivottiin ja pelättiin samalla. Tuleeko vai ei rintamalta kirjettä, vai tuleeko pappi, vainajien ilmoittaja.

Näihin aikoihin tuli Villen tietoon siirtoväen huolto, mitä vanhemmille siirtolaisille piti tietämän mukaan antaa ulkomailta tullutta tavaraa. Naiset neuvoivat: "Miä siekii ja pie puoleis, se jakaja on sellane sutki, jot se vohkii paremmat vaattiet paremmil annettavaks. Kuka siel ei puolijaa pie, ni ei saa ku savisii pottiloi."

Ville lähti ja menikin huoltoon kovana miehenä. Näkyvissä olevista vaatetavaroista Villelle tarjottiin isoruutuista aamutakkia. "Mikäs vanginvaate tää on?" Kysyy Ville. "Eikö teillä sitten ole tällaista ennen ollut? Tämähän on aamutakki". Sanoi jakaja.

"Samat pöksyt miul on olleet aamul sekä illal, mut anna se tänn, ko on nuoj sorja kussakkokki (vyö) häness". Ville sai aamutakin.

"Menkää jo! On paljon toisiaakin tarpeellisia", sanottiin. "Miul

Muuan ystävällinen täti aloittaa keskustelun kaupiaan pojan kanssa:

— Olen kuullut että olet saanut pienen siskon.

— Niin olen.

— Pidätkö hänestä?

— Olisin mieluummin tahotonut veljen, jonka kanssa olisin voinut olla piilosilla ja pallosilla.

— No, sinähän voisit vaihtaa siskosi veljeen.

— Ei käy laatuun. Se on liian myöhäistä — olemme käyttäneet sitä jo viikon.

MAASEUTUVÄKI.

Viisi palvelusvalmista konttoriamme: Lempäälässä, Viialassa, Kuljussa, Sääksjärvellä ja Säijässä ovat käytettävissänne varoja sijoittaessanne, edullisesti, myöskin tarvitessanne luottoa tarpeisiinne.

Kääntykää luottamuksellisesti puoleemme kaikissa raha-asioissanne.

Lempäälän Seudun Osuuskassa

on ainoat pöksyt ja ne on takantrikki, jot pöksyt mie tahon, enne en pois lähe".

Huollonjohtaja miettii tovin, tuo viereisestä huoneesta alushousut.

Ville katsoo niitä, nuuskii, sanoo: "Kaikenlaisii kusjpuukin pöksylöi mie en taho. Anna päällyspöksyt". Nainen punoittaa ja tulee käsky: "Ulos!"

Ville: "En lähe!" Menee viereiseen huoneeseen ja ottaa sieltä hyvät päällyshousut itselleen. "Rosvo!" sanoo jakaja, "Soitan poliisille". "Ah, laula vaik hänel, jos tahot. Ei siukaa näitä kaikkii omaks hyväkseis saane myyvä. Nyt mie lähen." Jakaja on pahana ja paikalle tulleet vanhat siirtolaisnaiset, ovat jo pelästyksellä totisina.

— — — Jonkin ajan kuluttua tuomitaan sama siirtolaishuollon johtaja raskauttavien asianhaarojen vallitessa toimitetuista anastuksista linnaan. Silloin Ville: "On tok viel Suomes rosvoil lak ja pykälät. Pöksyt se johtaja ois miunki jättänt, mut ko olin kova, ni sain pöksyt."

Eletään Vapunpäivää. Työväen talon vahtimestari on kotiutunut sodasta. On vanha mies ja perhettä paljon, niin pääsi etuajalla. Lounat tuulee kankasvuokko, Karjalan kukka, on noussut tienreunaan. Harjus on noussut koskeen myllyn taakse. Villellä on sanomaton koti-ikävä. Silloin tulee poika sodasta, on lomautettu toistaiseksi.

Villeen tulee liikettä. "Paa sajuvesj kiehuraa, tää on rihmalline rinkeliiki. Maltaha ko mie käyn tuol talonvahan puhheil, jos sill ois jottai. — Vahtimestarille Ville: "Kuuleha! Saat sie mist väkevii, ko poika tulj vilusen kottii sovast. Siel muu pere lukkuot ja laulaat ja keittää kaassaa, mut ko mie syntine en ossaa muuta, ni mie ostasin lämmikettä täl pojat, jos kuiki lie vilustunt." Talonmies toi pullon "kippuraa". Sanoi: "Ottaa nyt vaan." "Kylhä mie otan, mut tule, hyvä mies, sieki sakkii. Ethä siekää liene lassii sylkijöi."

Tehtiin pohjat, tehtiin toiset. Talonmies veti jo toisen pullon pöytään ja sanelee: "Ryypätään me työätekeväiset, kippuravoiman herrat, veljen maljat. Lahtarit matalaks."

Poika Peräpelto kuukkii naama pöytää vasten: "Turpa perusluemille, äps!" Talonmiehen silmiin osuu seinällä oleva pojan suojeluskunta-takki. Ei usko viinaisia silmiään, vaan hoipertelee luo ja kädellä tunnustelee.

"Singerin asiamiehen takki. Paljonkos masina maksaa!" Hoippuu Villen eteen: "Lahtari!" Ville vetää nyrkillä toista korvalle, minkä humalaisena voi ja kykenee: "Punikki!" Tähän päättyi keskustelu. Lattialla ryömi ja örisi kaksi veljen maljoja maistelleista, kolmas nukkui pöydänreunaa vasten ja pöydällä oli kasa kalanluita. Hämeen ja Karjalan rinnakkaiselo oli näiden kolmen miehen kesken alkanut.

Suvannon-Seutu

ilmestyy v. 1960 6 kertaa vuodessa ja maksaa 250 mk vuosikerta. Ilmoitusmaksu halpa ja suuremmista ilmoituksista alennus.

Toimituksen osoite:

Lempäälä.
Myllyvainio
Puh. 74029.

Toimitus

Päätoimittaja: Santeri Ollikainen. Toimitussihteeri Eero Nas-kali.

Muu toimituskunta: Yrjö Raaska, Viktor Ryyppö, Helmi Uosukainen, Uuno Pulakka, I. Karpanmäki.

Vanha leskeksi jäänyt, englantitar muuttaa pienestä kotikylästään lastenlastensa luo kaupunkiin. Hän on ihmeissään kaikesta uudesta ja nykyaikaisesta, mitä hän kaupungissa näkee: jääkaapista, sähköhellasta ja muista mukavuuksista. Illalla lastenlapset sanovat isoäidille:

— No, isoäiti eikä pieni tippa viskiä maistuisi?

— Ehkä ihan vähän, isoäiti myöntyy. Maistettuaan viskiä hän ihmettelee.

— Kas kummaa... Tämä on juuri samaa lääkettä, jota miesvainajani otti joka aamu ennen aamiaista

— — —
Kuuluisa fyysikko Kelvin vieraili kerran odottamatta eräessä huomattavassa sähkölaitoksessa. Koska hän ei ollut paljastanut henkilöllisyyttään, hänelle annettiin vaatimaton opas muuan nuori työnjohtaja, joka selosti vieraalleen sähkön voittokulun alusta loppuun.

Kun he olivat tutustumiskierroksen suorittaneet, kysyi kuuluisa fyysikko oppaaltaan:

— Mitä sitten on sähkö?

Opas ei kyennyt antamaan vastausta.

— Eipä väliä. Sepä onkin ainoa seikka mitä te ja minä emme sähköstä tiedä.

TAMPEREEN S

OSUUSKASSA

— Joustavan palvelun pankki —

Kurikka Manu
Myllymaa
Vammala.

Kun tarvitsette

- elintarvikkeita
- taloustarvikkeita
- maataloustarvikkeita
- erikoistavaroita
- erikoisetuja

palvelee Teitä

Tuotanto

- Televisiot
- Vesipumput
- PESUKONEET
- HELO-ÖLJYKAMIINAT

ja KAIKENLAISET SÄHKÖVEKOTTIMET
toimitamme edullisesti.

RAASKAN SÄHKÖLIKE

VESILAHTI
Puh. Koski 41

VALKEAKOSKI
Puh. 41 810